
OPSCHRIFT

Vergadering van 9 januari 2017

Nummer: 2017_MV_00007

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Caroline Van Peteghem: Zonnepanelen op beschermde gebouwen

Raadslid(-leden):

Caroline Van Peteghem - Groen

Bevoegd:

Annelies Storms

Betrokken:

Tine Heyse

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

In De Standaard van 2 januari lazen we het artikel 'Zonnepaneel van een ander betaald? Dan krijgt u lagere energiefactuur' over de bereidheid van ondernemers om te investeren in hernieuwbare energie. Volgens Unizo, dat een bevraging organiseerde, is die bereidheid hoog. Maar de zelfstandigenorganisatie ziet ook nog enkele hindernissen. Zo hebben sommige steden strenge regels voor de bescherming van erfgoed in de binnenstad, die het plaatsen van zonnecellen op daken (ook daken die onzichtbaar zijn voor passanten) onmogelijk maakt.

Over de situatie in Brugge stelt een Unizo-medewerker "Dat het bijvoorbeeld niet mag op het dak van de voorgevel of de straatkant begrijp ik perfect om architecturale en esthetische redenen, maar vanachteren mag ook niet, terwijl nochtans niemand daar last van heeft. Dat soort verboden remt de groene revolutie." Unizo pleit daar voor een versoepeling van de regels omtrent bescherming van erfgoed in de binnenstad.

Vraag:

- Hoe is de situatie in Gent? Hoe staat de Dienst Monumentenzorg en Architectuur tegenover het plaatsen van zonnecellen op daken van / rondom beschermde gebouwen?
- Klopt het dat op de gebouwen rondom het Gravensteen er geen PV-cellen op de daken mogen? Is er een gelijkaardige regeling voor de omgeving van andere beschermde gebouwen in Gent?
- Zou een versoepeling van de regels ook in Gent stimulerend werken zodat ondernemers en burgers meer investeren in PV-cellen? Hoe staat de schepen daar tegenover?

ANTWOORD

9 januari 2017

Bedankt voor uw vraag over dit relevant thema.

U verwijst naar Brugge. Hun situatie verschilt sterk van de onze. De ganse Brugse binnenstad is beschermd als Unesco-werelderfgoed. Het aanbrengen van PV-cellen op daken in de Brugse binnenstad is steeds onderhevig aan een toelating werken van het Agentschap Onroerend Erfgoed. In Gent zijn enkel het Belfort, het Begijnhof Onze-Lieve-Vrouw Ter Hoye en het Begijnhof Sint-Amandsberg beschermd als Unesco werelderfgoed, dus niet de ganse binnenstad.

Bovendien geldt in de Brugse binnenstad een strenge 'Gemeentelijke verordening op het Bouwen, Verkavelen en op de Bepantingen' waardoor quasi alle werken aan het uitzicht van gebouwen vergunning plichtig zijn. Gent heeft geen vergelijkbare bepalingen in zijn Algemeen Bouwreglement.

Hoe is de situatie in Gent? Hoe staat de Dienst Monumentenzorg en Architectuur tegenover het plaatsen van zonnecellen op daken van / rondom beschermde gebouwen?

Als je werken wil doen aan een gebouw gelden in de eerste plaats de stedenbouwkundige voorschriften. De plaatsing van PV-cellen is daarin in bijna alle gevallen vrijgesteld van vergunning en zelfs van meldingsplicht.

Daarnaast gelden ook de regels van het Onroerend Erfgoeddecreet. Er zijn twee mogelijke situaties:

1. er moet een schriftelijke toelating voor werken worden aangevraagd bij het Agentschap Onroerend Erfgoed:
 - aan **Unesco-werelderfgoed** en in een bufferzone hierrond (onmiddellijke omgeving)
 - aan **beschermde monumenten**
 - in **beschermde landschappen** of in aangeduide **erfgoedlandschappen**
 - **aan beschermde archeologische monumenten**

1. de werken moeten worden gemeld als “werken aan een niet als monument beschermde constructie in een beschermd stadsgezicht” aan het college van burgemeester en schepenen. De Dienst Monumentenzorg en Architectuur beoordeelt de melding en kan – wanneer de werken de wezenlijke eigenschappen van het stadsgezicht aantasten – het college voorstellen de aanvrager eerst een schriftelijke toelating werken te laten aanvragen bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Dus enkel bij beschermde gebouwen, landschappen en of gebouwen die deel uitmaken van een beschermd stadsgezicht is er een tussenkomst van onze dienst monumentenzorg en/of onroerend erfgoed Vlaanderen. Zij maken op dat moment case per case een afweging.

De **visie** van de Dienst Monumentenzorg en Architectuur daarbij is:

Voor **beschermde monumenten** en in een **beschermd stads- en dorpsgezicht** streeft de Dienst naar een maximaal behoud van oorspronkelijke en/of waardevolle materialen, bouwfases en vormgeving van gebouwen en/of onderdelen. Ook het beeldbepalende uitzicht van een dak speelt een rol. Het is echter niet zo dat het plaatsen van PV-cellen per definitie wordt uitgesloten. De haalbaarheid wordt steeds op maat van het beschermde onderwerp onderzocht. De beschermingscriteria kunnen hierin een rol spelen.

Binnen een **beschermd stadsgezicht** is het plaatsen van PV-cellen op daken die niet zichtbaar zijn vanaf het openbaar domein altijd aanvaardbaar. Installaties op daken die zichtbaar zijn vanaf het openbaar domein worden doorgaan niet aanvaardt.

Voor een **beschermd monument** meent de Dienst dat het plaatsen van PV-cellen op zichtbare daken doorgaans niet aanvaardbaar is. Voor niet - zichtbare daken kan de overweging worden gemaakt, maar andere argumenten (draagkracht van de te behouden dak structuur, aanwezigheid waardevolle en/of oorspronkelijke dakafwerking, ...) kunnen leiden tot een weigering. De Dienst bepaalt case per case zijn standpunt, samen met het Agentschap Onroerend Erfgoed, het is uiteindelijk het agentschap dat voor beschermde monumenten schriftelijk de toelating moet verlenen.

**Klopt het dat op de gebouwen rondom het Gravensteen er geen PV-cellen op de daken mogen?
Is er een gelijkaardige regeling voor de omgeving van andere beschermde gebouwen in Gent?**

De omgeving van het Gravensteen is een wettelijk beschermd stadsgezicht. Hiervoor geldt de redenering uit vraag één. Concreet houdt dit in dat de werken moeten worden gemeld als “werken aan een niet als monument beschermde constructie in een beschermd stadsgezicht” aan het college van burgemeester en schepenen. De Dienst Monumentenzorg en Architectuur beoordeelt de melding en kan – wanneer de werken de wezenlijke eigenschappen van het stadsgezicht aantasten – het college voorstellen de aanvrager eerst een schriftelijke toelating werken te laten aanvragen bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het is niet zozeer het feit dat het Gravensteen beschermd is dat de beperking op het plaatsen van PV-cellen op de zichtbare daken in zijn omgeving bepaalt, maar wel het feit dat die omgeving zelf beschermd is als stadsgezicht.

Zou een versoepeling van de regels ook in Gent stimulerend werken zodat ondernemers en burgers meer investeren in PV-cellen? Hoe staat de schepen daar tegenover?

De regelgeving die nu van kracht is, is bepaald door het onroerenderfgoeddecreet en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Aangezien de regelgeving enkel strikter is voor wettelijk beschermd erfgoed lijkt dit al een soepele regelgeving. In tegenstelling tot Brugge heeft Gent immers geen verstrenging van deze regelgeving toegepast door bijkomende vergunningsplicht via het Algemeen Bouwreglement. Een versoepeling van de regelgeving is bijgevolg enkel mogelijk op Vlaams niveau.
